

Zitting 1982–1983

17 628

Overgangswet Wet op het basisonderwijs

Nr. 110

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ONDERWIJS EN WETENSCHAPPEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 24 mei 1983

Tijdens de behandeling van de OWBO (nr. 17 628) in de UCV van 9 mei jl. is mij gevraagd ook schriftelijk verslag uit te brengen over het bestuurlijk overleg met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) op 2 mei jl. Hierbij kom ik gaarne aan dit verzoek tegemoet.

Bij het overleg met de VNG vormden de onderwijstekorten en de invoering van het vergoedingstelsel op basis van de adviezen van de commissie-Londo de belangrijkste discussiepunten. Ten aanzien van de onderwijstekorten zijn er twee punten waar de VNG zeer bezorgd over was. Ten eerste bestond er grote vrees of de extra f 125 mln. voor de materiële kosten wel beschikbaar zou blijven. Daarnaast was men van mening, dat deze f 125 mln. volstrekt onvoldoende is om de problematiek van de onderwijstekorten op te lossen en bestonden er grote twijfels of de Regering wel het stelsel van de commissie-Londo conform de doelstellingen zal invoeren.

Over de extra f 125 mln. heb ik de VNG medegedeeld, dat deze naar de huidige inzichten beschikbaar blijven. Hoewel natuurlijk nooit 100% zekerheid kan worden verschaft, zolang de bezuinigingen voor het onderwijs nog niet volledig zijn ingevuld, is het voor mij duidelijk, dat het beschikbaar houden van deze f 125 mln. een zeer hoge prioriteit heeft. Dat de invoering van het basisonderwijs een hoge prioriteit heeft blijkt ook uit het feit, dat ondanks de noodzakelijke bezuinigingen bij voorbeeld in 1988 in totaal ca. f 220 mln. – in andere jaren ligt dit bedrag iets lager – extra wordt uitgetrokken ten opzichte van ongewijzigd beleid. Dit brengt mij op de vraag van de VNG naar extra middelen boven de f 125 mln. Het zal duidelijk zijn, dat het gezien de huidige financiële situatie vrijwel onmogelijk moet worden geacht aan de reeds gereserveerde middelen extra bedragen toe te voegen. Bij tekortschietende middelen zullen de programma's van eisen moeten worden aangepast, uiteraard met inachtneming van redelijke grenzen en moet voorkomen worden dat er dus een verkapte afwenteling op de gemeenten zal plaatsvinden. Er behoeft geen enkele twijfel te bestaan over de invoering van het stelsel van de commissie-Londo. Dit heb ik de VNG dan ook medegedeeld. Het Londostelsel maakt het mij juist

mogelijk duidelijk aan te geven, welke eisen zullen moeten worden bijgesteld bij eventueel tekort schietende middelen. Overigens ga ik er thans vanuit, dat de verschillen niet zo groot zullen zijn als de VNG aangeeft. Ik ben hierop uitgebreid ingegaan in de nota naar aanleiding van het eindverslag.

Na de evaluatie van de voorlopige programma's van eisen zullen enkele programma's van eisen mogelijk lager uitkomen. Mocht er niettemin een verschil resteren en zouden ook de eisen niet kunnen worden aangepast dan treedt pas de situatie op, dat de Regering zal moeten aangeven hoe de extra kosten zullen moeten worden gefinancierd. Duidelijk is, dat er een vaste relatie is tussen de programma's van eisen en de daarbij behorende rijksvergoeding. Een groot voordeel van dit systeem is dan in elk geval dat zichtbaar is gemaakt waar de schoen wringt.

Hoewel het door mij gestelde volgens mijn waarneming enkele tekenen van geruststelling bij hen opriep, bleef men moeite houden met de onderwijsteksten/c.q. twijfels aan de dag leggen met betrekking tot het spoedige effect van het Londo-systeem.

Ten slotte kwam de vraag aan de orde in hoeverre het niet zinvol zou zijn te komen tot een structureel overhedenoverleg in de plaats van het bestuurlijk overleg, dat thans ad hoc plaatsvindt. Een dergelijk overleg lijkt mij zeer zinvol, zodat wij tot de afspraak zijn gekomen één à tweemaal per jaar een overhedenoverleg te houden. Ten aanzien van de andere door de VNG gesignaleerde problemen kan ik volstaan met een verwijzing naar de nota naar aanleiding van het eindverslag. Daaruit blijkt, dat een aantal punten zonder meer kunnen worden opgelost. Zo is bij voorbeeld toegezegd, dat bij de nieuwe overschrijdingsregeling rekening zal worden gehouden met een reserveringsmogelijkheid voor de gemeenten.

Ik hoop, dat ik hiermede voldoende ben ingegaan op de door u naar aanleiding van de brief van de VNG gestelde vragen.

De Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen,
G. van Leijenhorst